

POSTANOWIENIE

15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Małgorzata Manowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 15 kwietnia 2025 r. w Warszawie wniosku U.J.

o zbadanie spełnienia przez SSN Agnieszkę Górę-Błaszczkowską wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie II CSKP 1033/24

z powództwa R.B. następcy prawnego O.B.

przeciwko U.J.

o zapłatę

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

Pozwana U.J. zastępowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o stwierdzenie, że Sędzia Sądu Najwyższego Agnieszka Góra-Błaszczkowska wyznaczona do rozpoznania sprawy II CSKP 1033/24, nie spełnia wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jej powołaniu i jej postępowania po powołaniu, tj. o stwierdzenie istnienia w niniejszej sprawie przesłanek, o których mowa w art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: „uSN”). Pozwana wniosła, w razie uwzględnienia powyższego wniosku, na podstawie art 29 § 18 uSN o wyłączenie SSN Agnieszki Góry-Błaszczkowskiej od rozpoznania niniejszej sprawy i w jej miejsce wyznaczenie do składu sędziowskiego innego sędziego Sądu Najwyższego.

Pozwana w uzasadnieniu wniosku podniosła, że Agnieszka Góra-Błaszczkowska została powołana przez Prezydenta RP do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego 29 listopada 2023 r. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa z 17 marca 2023 r. (Uchwała nr 178/2023). KRS ukształtowana ustawą o Krajowej Radzie Sądownictwa z dnia 8 grudnia 2017 r. nie zapewnia wystarczających gwarancji niezależności od władzy ustawodawczej i wykonawczej. Nadmierny wpływ władzy politycznej na procedurę mianowania sędziów SN poprzez wadliwie ukształtowaną KRS mógł bezpośrednio lub pośrednio ingerować w to, kto zostanie powołany na stanowisko sędziego. Nieprawidłowości przy powoływaniu sędziów niweczą przymiot ustanowienia sądu zgodnie z prawem, to zaś, zdaniem pozwanej, w sposób automatyczny i nie wymagający dalszej analizy przedkłada się na zniweczenie zachowania wymogów niezależności i bezstronności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawą wniosku był art. 29 § 5 uSN w brzmieniu obowiązującym od 15 lipca 2022 r., zgodnie z którym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

Na podstawie art. 29 § 9 i 10 wskazanej ustawy wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny.

W ocenie Sądu Najwyższego wniosek pozwanej podlega odrzuceniu z powodu braku spełnienia przesłanek określonych w art. 29 § 5 uSN. Pozwana wskazała co prawda we wniosku, jakie okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Agnieszki Góry-Błaszczukowskiej do pełnienia urzędu SSN postrzega jako naruszające standard niezawisłości i bezstronności. Jednakże powołane okoliczności towarzyszące powołaniu Sędziego mają charakter ogólny i mogłyby oddziaływać na ocenę dochowania standardu niezawisłości i bezstronności w każdej sprawie rozpatrywanej przez Sędziego, co w oczywisty sposób ignoruje brzmienie art. 29 § 5 uSN (zob. postanowienie z 6 lutego 2023 r., III CB 5/23).

Co istotniejsze, wniosek nie zawiera wskazania okoliczności uzasadniających żądania ani dowodów na ich poparcie w zakresie dotyczącym sposobu postępowania Sędziego po powołaniu, jak i charakteru sprawy oraz wpływu na jej wynik (zob. art. 29 § 9 pkt 2 uSN). Jest to jedno z wymagań formalnych wniosku. Okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności (zob. m.in. postanowienia SN z 18 grudnia 2024 r., III CB 114/24 i z 15 stycznia 2025 r., III CB 125/24).

Pozwana w motywach tej części wniosku powołała się jedynie na przebieg procedury konkursowej, poprzedzającej powołanie Agnieszki Góry-Błaszczukowskiej do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Cywilnej. Pozwana nie wskazała natomiast, jak w okolicznościach sprawy II CSKP 1033/24 ewentualne naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności związane z późniejszym postępowaniem sędzi mogłoby wpływać na wynik sprawy (przy uwzględnieniu okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy). W tym zakresie pozwana ograniczyła się w pierwszej części wniosku do powtórzenia treści art. 29 § 5 uSN, co jest dalece niewystarczające i nie może być uznane za spełnienie wymagań formalnych wniosku i wypełnienie trzech przesłanek określonych w tym przepisie.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że wniosek nie spełnia wymagań formalnych określonych w art. 29 § 9 pkt 2 i na podstawie art. 29 § 10 uSN orzekł jak na wstępie.

(R.N.)

[a.ł]